

Datum: 2021-01-31
Handläggare: Birgitta Roos
Diariennr. GSK 1.5-003/2020

Intern kontrollplan 2021 – Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (GSK)

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2020-03-19 §23 nya Riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll. Nämnd/bolagsstyrelse ska även årligen upprätta en verksamhets-/affärsplan. Arbetet med att ta fram denna verksamhets-/affärsplan ska inledas snarast efter det att kommunfullmäktige beslutat om budget för nästkommande år och ska därefter fastställas av nämnd/bolagsstyrelse senast i februari månad.

I samband med framtagandet av budget/affärsplan ska riskhanteringen⁴ för olika riskområden sammanställas i en **samlad riskbild** för nämndens/bolagsstyrelsens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas.

Utifrån den samlade riskbilden ska en **intern kontrollplan** upprättas. Den ska innehålla de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att redan införda åtgärder har fått avsedd effekt. Nämnd/bolagsstyrelse ska fatta beslut om den samlade riskbilden och intern kontrollplan senast i februari månad.

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Nämndens/bolagsstyrelsens arbete med styrning, uppföljning och kontroll ska bedrivas så att det är möjligt för kommunstyrelsen att utöva sin uppsiktsplikt. Nämnd/bolagsstyrelse ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som begärs. I den händelse informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas. Kommunstyrelsen har från övriga nämnder/bolagsstyrelser rätt att begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sin uppsiktsplikt.

Sammanfattningsvis tar riktlinjerna sikte på att säkerställa följande:

Nämnders och bolagsstyrelsers styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska vara systematisk, förebyggande och utvecklingsorienterad och ska med rimlig grad säkerställa:

- Att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt, med fokus på kvalitet för den verksamheten riktar sig till,
- Att verksamheten långsiktigt bidrar till en hållbar utveckling och en god ekonomisk

hushållning utifrån ett helhetsperspektiv,

- Att lagstiftning, föreskrifter och riktlinjer som berör verksamheten följs,
- Att information om verksamheten och den finansiella rapporteringen är tillförlitlig och tillräcklig.

Styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ska också bidra till att oavsiktliga och avsiktliga fel och brister kan upptäckas i tid samt att säkra tillgångar och förhindra förluster.

Rimlig grad av säkerhet innebär att nämnderna och bolagsstyrelserna i sitt arbete med styrning, uppföljning och kontroll ska göra en avvägning mellan kontrollkostnad och kontrollnytta. Vad gäller kontrollnytta ska inte bara ekonomiska faktorer vägas in, utan även vikten av att upprätthålla förtroendet för verksamheten hos allmänheten och för dem verksamheten riktar sig till samt hos andra intressenter.

Arbetet med intern kontroll på GSK

Arbetet med intern kontroll på GSK följer den fastslagna interna kontrollplanen och genomförs i flera steg enligt Göteborgs Stads riktlinjer. Följande steg genomförs (se respektive stycke nedan för detaljer):

1. Ansvarsfördelning för intern kontroll
2. Risk- och väsentlighetsanalys
3. Kontrollaktiviteter
4. Uppföljning av intern kontrollplan

Ansvarsfördelning för intern kontroll

GSK har i enlighet med riktlinjerna fastslagit följande ansvarsfördelning i arbetet med den interna kontrollen:

- **Moderbolagsstyrelse**

Moderbolagsstyrelsen har ansvaret för den interna kontrollen i moderbolaget. Styrelsen ska upprätta en organisation för den interna kontrollen samt se till att regler och anvisningar antas för den interna kontrollen. Vidare har moderbolagsstyrelsen ett ansvar att övervaka (ha uppsikt) dotterbolagens arbete med den interna kontrollen.

- **Bolagsstyrelse**

Bolagsstyrelsen har ansvaret för den interna kontrollen. Styrelsen ska upprätta en organisation för den interna kontrollen samt se till att regler och anvisningar antas för den interna kontrollen.

- **Verkställande Direktör (VD)**

Inom styrelsens verksamhetsområde ansvarar VD för att leda arbetet med intern kontroll och se till att konkreta regler och anvisningar är utformade så att god intern kontroll kan upprätthållas. Reglerna ska antas av respektive styrelse. VD ska löpande rapportera till styrelsen hur den interna kontrollen fungerar. Denna rapportering skall ske inom ramen för bolagens samlade uppföljning.

- **Dotterbolags VD samt chefer i koncernen**

VD och chefer i dotterbolagen ska se till att de antagna reglerna och anvisningarna följs samt informera övriga anställda om dess innebörd. Vidare ska de verka för att de anställda arbetar mot uppställda mål och att de arbetsmetoder som används bidrar till god intern kontroll. Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad.

- **Övriga anställda**

Övriga anställda i koncernen är skyldiga att följa de antagna reglerna och anvisningarna i sitt arbete. Brister i den interna kontrollen ska omedelbart rapporteras till närmast överordnad.

Risk- och väsentlighetsanalys

Styrelsen i GSK har upprättat en riskanalys för GSK koncernen. Därutöver har respektive dotterbolag tagit fram en riskanalys med tillhörande åtgärdsplan (samlad riskbild) som även rapporteras till moderbolagets styrelse.

Kontrollaktiviteter

Enligt Göteborgs Stads riktlinjer skall GSKs styrelse bedriva sitt arbete så att det egna ansvaret för verksamheten säkerställs. GSKs styrelse ska se till att det finns ett etablerat och dokumenterat system för styrning, uppföljning och kontroll som är anpassad för verksamhetens förutsättningar och behov samt dess olika styr- och beslutsnivåer.

I syfte att uppnå detta har GSK implementerat ett kontrollsystem på olika nivåer i bolaget:

- Företagsövergripande kontroller
- Transaktionskontroller
- Generella IT kontroller

Uppföljning av internkontrollplan

Det åligger GSKs styrelse att styra och löpande följa upp det interna kontrollsystemet och som grund för styrningen skall riskbedömningar genomföras i den egna verksamheten.

GSK styrelse ska årligen utvärdera och förbättra effektiviteten i systemet för styrning, uppföljning och kontroll. I detta arbete ingår att GSKs styrelse erhåller information och rapportering avseende resultat av såväl genomförda interna uppföljningar och utvärderingar som iakttagelser från extern revision och övrig tillsyn.

Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt ska GSKs styrelse i samband med årsrapportens upprättande rapportera resultatet från utvärdering samt lämna en bedömning om systemet för styrning, uppföljning och kontroll fungerar på ett betryggande sätt.

VD ansvarar för att leda det operativa arbetet med intern kontroll och rapporterar resultatet av den antagna planens uppföljning till styrelsen i den omfattning som fastställts i den interna kontrollplanen.

Internkontrollaktiviteter 2021

En sammanställning av planerade intern kontroll aktiviteter för moderbolaget finns bifogat i bilaga till beslutsunderlag; bilaga 2 Intern kontrollplan 2021.

Rapportering till styrelsen

En sammanfattande rapportering av det arbete som bedrivits avseende intern styrning och kontroll inom koncernen under året görs på styrelsemöte i februari. Uppdaterade och beslutade statusuppdatering skall göras av de fyra styrelserna ske i maj, september och november. Därutöver lämnas rapporter löpande till styrelsen vid behov.